

Hvidbog for indkaldelse af ideer og forslag til miljøredegørelse for Marmormolen og spidsen af Langelinie.

Indledning

Københavns Kommune ønsker at skabe plangrundlaget for en realisering af et udviklingsprojekt, der omfatter Marmormolen og spidsen af Langelinie, herefter kaldet Marmormoleprojektet.

Københavns Kommune har som VVM-myndighed truffet afgørelse om, at der er VVM-pligt jf. VVM bekendtgørelsen¹ for den del af Marmormoleprojektet, der består af to tårne på henholdsvis spidsen af Marmormolen og Langelinie med højbro imellem, svarende til Steven Holl's vinderprojekt. Københavns Kommune har som planmyndighed også truffet afgørelse om, at der i forbindelse med lokalplanen, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer, skal udarbejdes miljøvurdering for hele lokalplanområdet, herefter kaldet MPP.

Københavns Kommune har besluttet, at der udarbejdes en samlet miljøredegørelse, der opfylder bestemmelserne for både MPP og VMM.

Københavns Kommune indkaldte ideer og forslag til en samlet miljøredegørelse for Marmormoleprojektet fra den 10. december 2008 til den 8. januar 2009. Samtidig blev berørte myndigheder hørt om miljøvurdering af kommuneplantillæg og lokalplan i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Indkaldelse af ideer og forslag blev annonceret i Lokalavisen Østerbro og Østerbro Avis den 10. december 2008 og på kommunens hjemmeside. På hjemmesiden blev der offentliggjort et debatoplæg i form af en pamflet "Marmormolen og spidsen af Langelinie. Forslag om opførelse af et nyt bolig- og erhvervsområde, der skaber endnu en forbindelse mellem byen og vandet", der beskriver projektet samt VVM- og MPP-processen. Pamfletten har endvidere været tilgængelig hos Borgerservice og udvalgte biblioteker; Østerbro bibliotek, Øbro Jagtvej bibliotek og Hovedbiblioteket.

Ved indkaldelse af ideer og forslag til miljøredegørelsen er der kommet i alt syv høringssvar. Disse er fra:

1. Kystdirektoratet
2. Østerbro Lokaludvalg
3. Kulturarvsstyrelsen

¹ Bekendtgørelse 1335 af 6. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkninger på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

05-02-2009

Sagsnr.
2009-5402

Dokumentnr.
2009-21129

Sagsbehandler
Heidi Kjær

Bymiljø

Kalvebod Brygge 45
Postboks 259
1502 København V

Telefon
3366 5800

Telefax
3366 7133

E-mail
miljoe@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009595959

www.kk.dk

4. Københavns Bymuseum
5. Søfartsstyrelsen
6. Gentofte Kommune
7. Tom Petersen, Østerbro

Herunder findes først en sammenfattende vurdering af høringsvar til indkaldelse af ideer og forslag. Derefter ses et resumé og en vurdering af de enkelte henvendelser.

Sammenfatning og vurdering af indkaldelsen af ideer og forslag

De indkomne høringsvar fordeler sig indenfor følgende emner:

	Visuelt	Besejning	Trafik	Fodgængerforbindelse	Støj	Lokale indkøb og café	Integration med øvrig bydel	Fredede bygninger og områder	Kulturhistorisk værdi	Ingen bemærkninger
Kystdirektoratet										X
Østerbro Lokaludvalg			X	X	X	X	X			
Kulturarvsstyrelsen	X							X	X	
Københavns Bymuseum								X	X	
Søfartsstyrelsen		X								
Gentofte Kommune			X							
Tom Petersen, Østerbro	X									

De emner, der er fremkommet under høringen, og som falder ind under VVM eller MPP bliver behandlet i miljøredegørelsen. Enkelte emner falder ind under kommuneplanen og vil blive behandlet der.

Enkelte ideer og forslag falder uden for planlægningen af Marmormoleområdet, og vil derfor ikke blive behandlet i denne sammenhæng. Det drejer sig om forslaget vedrørende integration med resten af Østerbro samt kommentaren om hvorvidt der skal være arkæologer til stede under anlægsarbejdet.

Resumé og bemærkninger af de enkelte henvendelser

Kystdirektoratet

Kystdirektoratet har ingen bemærkninger til udarbejdelsen af miljøredegørelsen af Marmormolen.

Bemærkning

Det skal bemærkes, at Kystdirektoratet har oplyst, at de har truffet afgørelse om, at der ikke skal udføres en VVM for søterritoriet.

Østerbro Lokaludvalg

Østerbro Lokaludvalg har forslag til følgende emner, der skal behandles i miljøvurderingen:

- Afvikling af trafikken mellem det resterende Østerbro, Nordhavnen og Marmormolen.
- Belysning af hvor ”fodgængervenlig” fodgængerforbindelsen gennem kontorforbindelsen (Erhvervsbåndet) er. Dette skal også ses relation til at forbindelsen fra Langeliniespidsen, der skal være stationsnær.
- Håndteringen af støjen fra Nord?
- Hvordan sikrer man lokale indkøbsmuligheder og caféliv?
- Ønsker man at Marmormolen skal integreres med det resterende Østerbro? Hvordan vil man i så fald sikre det?

Københavns Kommunes vurdering

Der vil i miljøredegørelsen blive redegjort for de trafikale forhold, som Marmormoleplanen må give anledning til dels i forbindelse med anlægsfasen og dels efterfølgende. Trafikløsningerne vil blive vurderet i forhold til det samlede Nordhavnsområde. Udbygningen af Marmormolen er med i trafikberegningerne for Nordhavnsvej. I miljøredegørelsen for Marmormolen tages der derfor udgangspunkt i trafikberegningerne for Nordhavnsvej, hvor også de trafikale konsekvenser for Østerbro er beskrevet. Mht. anlægsfasen vil miljøredegørelsen indeholde en vurdering af de trafikale konsekvenser af arbejdskørsel i lokalområdet, herunder Ydre Østerbro.

I miljøredegørelsen vil det blive belyst, om fodgængerforbindelsen lever op til Københavns Kommunes tilgængelighedskrav, som angiver forhold omkring belysning, belægning, tilgængelighed for alle mv.

Miljøredegørelsen vil redegøre for udefrakommende støjpåvirkninger på Marmormoleområdet og støjpåvirkninger fra området på omgivelserne. Redegørelsen foretages hovedsageligt på baggrund af bestemmelserne for MPP.

Det bemærkes, at der i forslag til Kommuneplan 09 er udpeget et lokalcenter langs Marmorvej. Københavns Kommune vurderer på den baggrund, at der tages hånd om lokale indkøbsmuligheder og caféliv. Københavns Kommune ønsker området godt integreret med resten af Østerbro. Derfor foreslås det i rammerne for Kommuneplan 09, at udviklingen af området forudsætter en samtidig tilvejebringelse af en gang- og cykelstiforbindelse til Nordhavn Station. Forbindelsen etableres udenfor lokalplanområdet og behandles derfor ikke i miljøredegørelsen.

Kulturarvsstyrelsen

Kulturarvsstyrelsen ønsker, at miljøredegørelsen skal beskrive konsekvenserne af Marmormoleprojektet på de kulturhistoriske bevarings-

værdier i området, da de finder, at den beskrevne planlægning har en indvirkning på disse værdier. Dette gælder både de fredede områder og bygninger, samt den kulturarv der er knyttet til områdets funktion som havn og frihavn.

Kulturarvsstyrelsen har i forbindelse med høringsvaret vedlagt et sammendrag af bogen "Industrisamfundets havne 1840-1970. Bygninger, miljøer og bevaringsværdier på danske havne". Bogen beskriver bl.a. den kulturarv, der er knyttet til området som havn og frihavn. De beskrevne bevaringsværdier er først og fremmest kulturhistorisk forankret, men inddrager også arkitektoniske og landskabsmæssige synsvinkler. Det er Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at kommunen bør forholde sig til konsekvenserne for de beskrevne bevaringsværdier.

Kulturarvsstyrelsen ønsker endvidere, at projekter og planerne vurderes i forhold til byens profil.

Københavns Kommunes vurdering

Miljøredegørelsen vil redegøre for indvirkningen på kulturhistoriske værdier i området.

Miljøredegørelsen vil indeholde en visualisering af Marmormoleplanerne set fra forskellige steder i Københavnsområdet.

Københavns Bymuseum

Københavns Bymuseum stiller forslag om, at miljøredegørelsen skal indeholde en oversigt over de kulturhistoriske værdier i området. De har også inkluderet et bud på disse værdier.

Københavns Bymuseum kommenterer desuden muligheden for, at der findes arkæologiske levn i området, specifikt på bunden af havnen. De gør opmærksom på nødvendigheden af arkæologisk tilstedeværelse ved de påtænkte anlægsarbejder.

Københavns Kommunes vurdering

Der vil i miljøredegørelsen blive redegjort for kulturhistorie og arkæologi.

I lokalplanen vil der blive medtaget bestemmelser, der fastlægger Lodsbygningen fra 1942 som bevaringsværdig, samt at det frie udsyn mod øst fastholdes.

Københavns Kommune vurderer, at spørgsmålet om arkæologisk tilstedeværelse ved de påtænkte anlægsarbejder, ikke er relevant for selve udarbejdelsen af miljøvurderingen.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen har anmodet om dokumentation for påvirkningerne af sejladssikkerheden med særlig fokus på vindforhold ved de to tårne og for hvorvidt forlængelsen af Marmormolen efterlader tilstrækkelig manøvreplads. Søfartsstyrelsen har sammen med høringssvaret vedlagt ”Standard vejledning om sejladssikkerhed ved aktiviteter på Søterritoriet”.

Søfartsstyrelsen bemærker endvidere at, de finder det vigtigt, at de berørte rederier høres i sagen.

Københavns Kommunes vurdering

Der vil i miljøredegørelsen blive redegjort for vindeffekter i og omkring området, herunder blandt andet effekten på indsejlingen ved Langelinie. Der vil, som en del af grundlaget for redegørelsen for vindeffekter, blive udført et vindtunnel-eksperiment. Der vil i forlængelse af redegørelsen for vindeffekter blive udført besejlingssimuleringer i samarbejde med søkyndige eksperter.

Besejlingssimuleringerne udføres i samarbejde med de berørte rederier, Polferries, DFDS og DFDS Torline. De berørte rederier driver henholdsvis Polensfærgen, Norgesbåden og Ro/Ro færgen, der alle anløber mellembassinet. Kaptajnerne for hvert rederi og lodserne fra Sundets Lodseri udfører besejlingssimuleringen. Søfartsstyrelsen vil være til stede som observatører ved en af besejlingssimuleringerne. Der vil blive udført besejlinger med alle tre skibstyper under varierende vindforhold.

Gentofte Kommune

Gentofte Kommune har genfremsendt deres svar til den forudgående høring i september 2008 om udviklingen af Marmormolen og Langeliniespidsen, da de ønsker at fastholde ideer og bemærkninger fra dengang.

Gentofte Kommune har forslag om, at byudviklingen af Marmormolen også trafikalt set, skal ses i sammenhæng med den øvrige fremtidige byudvikling i Nordhavnen, hvormed udformningen og placering af den ny Nordhavnsvej bliver meget vigtig. Det er Gentofte Kommunes opfattelse, at den nye Nordhavnsvej skal anlægges således, at den bliver i stand til at afvikle al den regionale trafik mod nord mellem de nyudviklede områder i København og Helsingørsmotorvejen.

Gentofte Kommune kommenterer endvidere, at de mener, at realiseringen af Marmormoleprojektet skal afvente færdiggørelsen af Nordhavnsvejen.

Gentofte Kommune har i øvrigt en række kommentarer, der knytter sig til Nordhavnsvej-projektet.

Københavns Kommunes vurdering

Der vil i miljøredegørelsen blive redegjort for de trafikale forhold, som Marmormoleplanen må give anledning til i forbindelse med anlægsfasen og efterfølgende. Trafikløsningerne vil blive vurderet i forhold til det samlede Nordhavnsområde. Udbygningen af Marmormolen er med i trafikberegningerne for Nordhavnsvej. I miljøredegørelsen for Marmormolen tages der derfor udgangspunkt i trafikberegningerne for Nordhavnsvej. Mht. anlægsfasen vil miljøredegørelsen indeholde en vurdering af de trafikale konsekvenser af arbejdskørsel i lokalområdet herunder Ydre Østerbro.

Nordhavnsvej skal betjene trafikken til og fra den nye bydel i Nordhavn (inklusiv Marmormolen), som en effektiv forbindelse mellem Helsingørmotorvejen og Nordhavn. Nordhavnsvej vil samtidig aflaste Østerbro og Gentofte for trafik. Der er udarbejdet en VVM redegørelse for Nordhavnsvejen, som er i høring fra 11. februar til 14. april 2009.

Der vil i miljøredegørelsen blive redegjort for de trafikale forhold for scenariet omhandlende Marmormolens udbygning forud for Nordhavnsvejens færdiggørelse.

Tom Petersen

Tom Petersen, privat person og beboer på Østerbro lige ud for marmormolen har kommenteret de konsekvenser, han ser i forhold til planerne, specifikt de høje tårne og hotelbyggeriet. Tom Petersen har kommenteret, at opførelsen af de to tårne og hotel vil få indflydelse på udsigten ud over vandet og til Sverige og deraf negative økonomiske konsekvenser for ejendomsværdien.

Københavns Kommunes vurdering

Miljøredegørelsen vil redegøre for de visuelle konsekvenser af byggeriet af Steven Holl's projekt og forslag til lokalplan. Herunder en redegørelse for de visuelle gener for beboere m.fl. på Indre Østerbro samt hvilket samspil hotelkomplekset og Steven Holl's projekt visuelt vil indgå i. Der redegøres for de visuelle aspekter af hotelkomplekset på baggrund af MPP.

Miljøredegørelsen vil indeholde en visualisering af byggeriet set forskellige steder fra i Københavnsområdet.